

23

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan ym. talousarvioaloitteesta koskien puro- talkkaritoimintaa

Pöydälle 03.09.2024

HEL 2024-007970 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunginvaltuusto varaa riittävän määrärahan osoitettuna purotalkkaritoimintaan monimuotoisen kaupunkiluonnon turvaamiseksi.

Nykytilanne

Purot ovat tärkeä osa monimuotoista kaupunkiluontoa ja puroympäristöt ovat tärkeitä virkistytymiskohteita. Purot ovat osa kaupungin hulevesiverkostoa, jonka toimivuus tulee taata. Hulevesien mukana puroihin kulkeutuu roskia ja erilaisia haitta-aineita. Kunnossapidon kannalta purot virtaavat haasteellisesti läpi erilaisten yleisten alueiden ja tonttien vuoroin avouomina vuoroin putkitettuina. Puro- ja jokitalkkaritoimintaa on käynnissä mm. Vantaalla sekä Vantaanjoen valuma-alueella ja siitä on saatu hyviä kokemuksia. Purotalkkaritoiminnan avulla kunnostetaan mm. virtavesiä, huolletaan vaelluskalojen kutualueita, poistetaan vael-lusesteitä, siivotaan purojen varsia ja torjutaan haitallisia vieraslajeja. Purotalkkaritoiminta edistäisi myös Helsingissä purojen kunnostamista ja hoitoa, sekä niihin liittyvää asukasyhteistyötä, mihin ei tällä hetkellä ole riittävää rahoitusta eikä resursseja.

Kaupungin yleisten alueiden kunnossapidon tilaaja-tuottajamallissa yleisten alueiden kunnossapito tilataan joko yksityisiltä urakoitsijoilta tai rakentamisliikelaitos Staralta.

Elina Kauppila ym. ovat tehneet valtuustoaloitteen 15.11.2023 purotalkkaritoiminnan käyttöön ottamisesta Helsingissä ja asiasta on päätetty ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuuston kokouksessa 15.5.2024.

Määräraha purotalkkaritoimintaan

Määrärahan myöntäminen purotalkkaritoimintaan edistäisi purojen kunnostamista ja hoitoa sekä niihin liittyvää asukasyhteistyötä ja mo-

nimuotoista kaupunkiluontoa. Purotalkkaritoiminnan käynnistäminen edellyttää lisärahoitusta. Toiminnan suunnitteluun ja ohjaukseen tarvitaan purokunnostuksen ja vesistöjen hoidon asiantuntemusta omaavaa henkilöresurssia kaupunkiympäristötoimialalta sekä rahoitus toteutukseen. Purotalkkaritoimintaan tarvitaan henkilöresurssien lisäksi mm. kuljetuskalustoa, sosiaalituloja henkilöille sekä sopimuksia jätteiden vastaanottajien kanssa. Myös näiden kustannuserien tulee sisältyä purotalkkaritoiminnan kustannuksiin ja palveluntuottajan sopimukseen. Toimintaan tarvittaisiin rahoitusta noin 200 000 euroa vuodessa. Purotalkkaritoiminnalle on toimintaympäristöanalyysissä 2025 esitetty rahoitusta kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden, yleiset alueet -palvelun kunnossapitoyksikköön.

Yhteenveto

Purotalkkaritoiminta edistäisi Helsingissä purojen kunnostamista ja hoitoa. Jotta kaupunki voisi kehittää purojen ja puroympäristöjen kunnossapitoa ja käynnistää purotalkkaritoiminnan, tulee toimintaan varata riittävä vuosittainen rahoitus.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Elina Kauppila ja 16 muuta valtuutettua ovat tehneet 29.5.2024 seuraavan talousarvioaloitteen:

"Purotalkkaritoiminta budjettiin

Helsinki hyötyisi puroluonnon kunnossapitoon keskittyvien purotalkkaritoiminnan aloittamisesta. Puroluonto on tärkeä osa monimuotoista kaupunkiluontoa ja kärsii muun muassa historiallisesta saastumisesta, roskaamisesta ja rakentamisen vaikutuksista. Lisäksi puroluonnolla on kaupunkilaisille monenlaisia vehreän lähiluonnon hyvinvointivaikutuksia.

Lukuisat eläinlajit koskikarasta erittäin uhanalaiseen meritaimeneen, saukkoon ja jokirapuun hyötyvät virtavesien ennallistamis- ja kunnostamistyöstä. Kunnostetuista puroista löytyy tutkitusti monimuotoisempaa lajikirjoa ja siten työ tukee myös kaupungin monimuotoisuustavoitteita. Tällä hetkellä työ on kuitenkin pääosin vapaaehtoisten harteilla.

Vantaalla on jo seitsemänä kesänä palkattu kaksi henkilöä purotalkkareiksi. He kunnostavat virtavesiä, huoltavat vaelluskalojen kutualueita, poistavat vaellusesteitä, havainnoivat lajeja, järjestävät talkoita, valvovat ja raportoivat virtavesiä vaanivista uhkista ympäristökeskukselle ja torjuvat haitallisia vieraslajeja. Purotalkkarit tekevät myös yhteistyötä

järjestöjen ja asukkaiden kanssa. Helsingin kaupungin ympäristöjohtaja Esa Nikusen mukaan purotalkkaritoiminta olisi myös Helsingille hyödyllistä.

Aloitteeni purotalkkaritoiminnasta sai varsin positiivisen vastaanoton myös kaupunkiympäristölautakunnassa. Aloitevastauksessa todettiin, että toimintaan tarvitaan 200 000 € vuosittainen rahoitus. Me valtuutetut haluamme, että purotalkkaritoimintaan varataan kaupungin budjetistä riittävä rahoitus."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 10.9.2024 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anna-Mari Tiitinen-Kairi, tiimipäällikkö: 09 310 42148
anna-mari.tiitinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Purotalkkaritoiminta budjettiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano